

Aan het college van gedeputeerde
staten van de provincie Utrecht,
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

p/a Postbus 5
2970 AA Bleskensgraaf

Zaaknummer: xxx **Datum:** xx februari 2017
Voor informatie: burgemeesters Ten Kate / Van der Borg **Bijlage:** 2
Onderwerp: zienswijzen raden Giessenlanden en
Molenwaard over het
herindelingsontwerp Vijfheerenlanden

Geacht college,

Bij schrijven van 10 januari jl. maakten de colleges van Giessenlanden en Molenwaard (in een gezamenlijke brief) formeel en pro forma een zienswijze van de gemeentebesturen van Giessenlanden en Molenwaard aan uw college kenbaar over het herindelingsontwerp Vijfheerenlanden. Dit omdat de raden van beide gemeenten (ieder in een eigen vergadering) eerst op 30 januari over een voorstel van de colleges op dit punt zouden spreken en besluiten. In de genoemde brief werd het voornemen uitgesproken uiterlijk 10 februari de zienswijze geconcretiseerd bij u aan te leveren.

Tijdens hun vergadering op 30 januari jl. spraken de raden van Giessenlanden en Molenwaard (ieder in een eigen vergadering) uit de zienswijze over het herindelingsontwerp in een gezamenlijke brief te formuleren. Onderstaand wordt hieraan invulling gegeven.

Vorming nieuwe gemeente Vijfheerenlanden

De keuze om te komen tot de vorming van de gemeente Vijfheerenlanden, voortkomend uit de gemeenten Leerdam, Vianen en Zederik, achten wij begrijpelijk en logisch. De argumentatie wordt helder en gedegen verwoord in het herindelingsontwerp. De eindrapportage van de commissie (Schutte) bestuurlijke vormgeving Alblasserwaard - Vijfheerenlanden van 13 februari 2014 heeft de aanzet en het zicht gegeven voor het bestuurlijke landschap, zoals zich dat dit heden aandient. Ieder gemeentebestuur in deze streek heeft inmiddels binnen de gegeven autonomie de keuze gemaakt. Zo kiezen de gemeenteraden van Leerdam, Zederik en Vianen na een zorgvuldige oriëntatie tot een samenvoeging per 1 januari 2019. Om zo een toekomstbestendige gemeente te vormen die haar taken beter kan uitvoeren, nieuwe opgaven kan oppakken en die meerwaarde biedt voor haar inwoners en grondgebied. Wij complimenteren hen met de geformuleerde visie en ambities voor de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden en wensen hen veel goeds bij alle voorbereiding en opbouw van organisatie en bestuur.

Impact provinciale indeling

Met de vorming van de gemeente Vijfheerenlanden is sprake van een regio- en provinciegrensoverschrijdende herindeling. Een provinciekeuze moet worden gemaakt. Welke keuze ook wordt gemaakt (provincie Utrecht of provincie Zuid-Holland), onder de huidige Nederlandse bestuurlijke constellatie is een aanzienlijke impact te verwachten, of aan de ene zijde of aan de andere zijde. Daarbij gaat het om zorgpunten die te maken hebben met de continuïteit van de (goede) samenwerkingsrelaties, alsook financiële en organisatorische implicaties en -waar nodig- compensaties. Voor een goede weergave van aandachts- en zorgpunten aan de ene zijde (provincie Utrecht) en aan de andere zijde (provincie Zuid-Holland)

verwijzen wij naar de correspondentie van de beide provinciale besturen met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties d.d. 5/6 juli 2016 (zie bijlage 2)

Op basis van een bij bestuurlijke meerderheid van de gemeenten uitgesproken voorkeur (Leerdam en Vianen voor Utrecht, Zederik voor Zuid-Holland) gaat het herindelingsontwerp uit van een ligging van de gemeente Vijfheerenlanden in de provincie Utrecht.

Uiteraard respecteren wij het autonome karakter van de door de betrokken gemeenten uitgesproken voorkeur. Echter, als directe buurgemeenten van de gemeente Vijfheerenlanden ervaren wij nu de zorg -zoals hierboven verwoord- over de continuïteit van de samenwerkingsrelaties, de impact van ontvlechtingen en omvormingen en het waarmaken van gezamenlijk ervaren opgaven.

Het herindelingsontwerp -zoals nu in tekst voorligt- biedt in onze optiek onvoldoende houvast/concreetheid over de impact rondom huidige samenwerkingen en toekomstperspectieven over gezamenlijke opgaven. Ook financiële effecten/compensaties bij desintegratie van verbanden zijn niet of nauwelijks in beeld. Al met al lezen wij te weinig reactie op c.q. een omgaan met de in bovengenoemde brief van de provincie Zuid-Holland aan de orde gestelde aandachts- en zorgpunten, die ook de onze zijn. Het gaat om invullingen op het vlak van bijvoorbeeld de veiligheid(sregio), de (jeugd)gezondheidszorg, het sociaal domein, behoud en inrichting van het markante veenweidegebied, economie en bedrijvigheid. Dit geldt temeer als bedacht wordt dat de gemeente Vijfheerenlanden feitelijk landschappelijk, historisch en sociaal-cultureel onderdeel blijft van het gebied Alblasserwaard/Vijfheerenlanden. Er is verbondenheid; we hebben met elkaar van doen. Er zijn veel gezamenlijke opgaven over diverse thematieken. Wij namen inmiddels kennis van de zienswijzebrief van de Veiligheidsregio, Dienst Gezondheid & Jeugd en Omgevingsdienst ZHZ, als ook die van Avres over het herindelingsontwerp Vijfheerenlanden. Deze zienswijzen illustreren inhoudelijk geconcretiseerd onze zorgen.

Op grond van het bovenstaande zal duidelijk zijn dat wij onze voorkeur uitspreken voor indeling van de gemeente Vijfheerenlanden bij de provincie Zuid-Holland, omdat daarmee de gevolgen voor de regio Alblasserwaard/Vijfheerenlanden geringer zijn. Mocht de indeling bij de provincie Utrecht onverhoopt toch doorgaan, dan menen wij dat aanvullende afspraken over de verbondenheid noodzakelijk zijn.

Onze zorgen over de impact van de in het herindelingsontwerp voorgestane provinciale indeling zijn in bestuurlijk contact en overleg met de gemeentebesturen van Leerdam, Vianen en Zederik gedeeld. In alle openheid zijn argumentaties en gedachtegangen uitgewisseld.

Wij waarderen het zeer dat de gemeentebesturen van Leerdam, Vianen en Zederik bij brief van 11 januari jl. aan onze raden en colleges (zie bijlage 1) ingaan op onze zorgen. Wij herkennen diverse in deze brief aan de orde gestelde thematieken. De opstelling van de 3 gemeenten om in een constructieve samspraak gezamenlijk te komen tot nieuwe evenwichten c.q. een herontwerp van de bestuurlijke constellatie in de regio Alblasserwaard/Vijfheerenlanden lijkt ons een interessante.

Verwoording afspraken in/bij het herindelingsadvies

De gemeentebesturen van Leerdam, Vianen en Zederik spreken de bereidheid uit om in het verband van Alblasserwaard/Vijfheerenlanden te komen tot een set van afspraken c.q. een convenant. Wij menen dat het noodzakelijk is dit tijdens het herindelingsproces te concretiseren. Het gaat om acties -geciteerd uit de brief Leerdam, Vianen, Zederik- die zich erop richten:

- relaties inhoudelijk opnieuw te definiëren en vorm te geven;
- samen nieuwe evenwichten zoeken;
- te werken aan een herontwerp van de bestuurlijke constellatie;
- in een netwerkverband met medeoverheden - over provinciale grenzen heen - inhoud te geven aan een echte regionale aanpak.

Op thema genomen is in ieder geval te denken aan:

- politie/veiligheid
- continuïteit in het sociaal domein, specifiek Avres
- toekomst samenwerkingsverband Alblasserwaard/Vijfheerenlanden

- oplossingen voor taakverschuivingen bij gemeenschappelijke regeling, inclusief materiële en personele gevolgen.

Het gaat om afspraken c.q. een convenant tussen enerzijds de gemeenten, die de gemeente Vijfheerenlanden gaan vormen, en anderzijds onze beide (fuserende) gemeenten en de gemeente Gorinchem. Deze afspraken c.q. een convenant, als ook de hierboven omschreven bereidheid op actie en thema worden in onze optiek opgenomen in of als bijlage gevoegd bij het herindelingsadvies.

Tot slot

Een kopie van deze zienswijzebrief sturen wij aan de gemeenteraden en colleges van Leerdam, Vianen en Zederik, mede als reactie op hun eerdergenoemde brief van 11 januari jl. Ook menen wij er correct aan te doen gedeputeerde staten van Zuid-Holland en de gemeenteraden en colleges van Gorinchem en Hardinxveld-Giessendam een kopie van deze zienswijzebrief te sturen.

Met vriendelijke groet en hoogachting,

De raad van de gemeente Giessenlanden,

de griffier,

de voorzitter,

mr. A. van Dijk-van den Hoef

ir. W.E. ten Kate

De raad van de gemeente Molenwaard,

de griffier,

de voorzitter,

B.J. Nootenboom

D.R. van der Borg

Bijlagen

- bijlage 1: brief gemeentebesturen Leerdam, Vianen, Zederik, d.d. 11 januari 2017
- bijlage 2: brieven provincies Utrecht en Zuid-Holland aan de minister van BZK, juli 2016